

Maltas Ziņas

Maltas pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

2020. gada 26. jūnijs

Reģistrācijas numurs 40900027426

Nr. 6 (45)

Aptauja: Maltas pagasta Līgas, Jāņi un Pēteri

Šogad Latvijā vārda dienu svin 49 456 Jāņi un 9918 Līgas, 8059 Pēteri un 19 Jāņi Pēteri, 194 Pāvili un trīs Jāņi Pāvili, liecina Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra dati. Līgo svētku/ Jāņu dienas un Pēterdienas noskaņās uzrunājam dažus šo vārdu īpašniekus Maltas pagastā, lai noskaidrotu, vai zina sava vārda izvēles stāstu, kādas ir atmiņas par līgošanu bērībā un pašlaik; kādas tradīcijas izveidojušās gadu gaitā un vai svin arī Pēterdienu. Lūk, ko uzzinājam.

Līga Runčis: – Vecāki nav šaubījušies, kādu vārdu man dot. Mūsu rados nav nevienas Līgas, bet Jānis un Pēteris gan. Jūtos ļoti īpaša, jo manā vārda dienā šis vārds tiek daudzinais visā Latvijā. Tas nekas, ka vairāk godina Jāņus, svinēt kopā ir jautrāk! Man šķiet, ka

Līgo svētkos pat ir vairāk rosības, bet 24. jūnijā pavisam tiek aizmirsts par Jāņiem. Ir sanācis iepazīties ar daudzām Līgām, bet, šķiet, ka pašlaik šo vārdu vecāki izvēlas retāk, jo neesmu pazīstama ar jaunākām Līgām. Agrāk Līgo svētkus vienmēr svinēju ģimenes lokā. Sākumā visi devāmi uz pasākumu kultūras namā, pēc tam svinējām pie sava ugunsкура, lecot tam pāri, dziedot dziesmas un sagaidot saullēktu. Pēdējos gadus sākumā sanāk pasēdēt ģimenes lokā, bet vakarā doties ar draugiem svinēt pie ezera, cepot gaļu un kurinot ugunsкуру. Man katrs Līgo vakars ir bijis skaists un nozīmīgs, jo vienmēr blakus bijuši tuvākie cilvēki. Bet bērībā vieni svētki gan bija īpaši, kad tajos man pirmoreiz vajadzēja uzstāties kultūras namā lielas auditorijas priekšā. Man nezinot, atbrauca arī mani brāļi. Tas svētkus padarīja vēl īpašākus! Vainagu sev parasti pinu pati, bet tas ir īpašs process – doties pļavā pēc jāņuzalēm.

Jānis Kravalis: – Esmu jāņubērns vistiešākajā nozīmē, jo dzimis 17. martā. (*Smejas.*) Mūsu dzimtā ir daudz Jāņu un Pēteru, Līgas gan – nevienas. Uzskatu, ka Līgas ir savā ziņā apbīzotas, jo visi daudzina Jāņus, bet vārda diena taču Līgai! Jānis, manuprāt, ir spēka vārds, vismaz visi man pazīstamie Jāņi ir patiešām lieli vīri! Bērībā Līgo svētki saistās ar vecmamma, kura vainagu pina pati mājām, tām, starp citu, nosaukums arī ir «Jāņi». Interesanti, ka mani vecāki lēmumu par mājas būvniecību arī esot pieņēmuši Jāņu vakarā. Tā nu Vērēmu pagastā blakus vecmamma mājai tika uzbūvēta vēl viena. Lielais ugunskurs ir tieši tajā pašā vietā, kur bijis kopš manas bērības, tikai tagad laukums ap to ir «apaudzis» ar dažādām piebūvēm līgotājiem. Viena no lapenītēm ir tieši vainagiem, jo arī mans tētis ir Jānis. Tad nu ir tradīcija – vainagus visu gadu turam nojumē, lai nākamajā gadā ar tiem rotātu jauno ugunsкуру pirms aizdegšanas. Rekords cilvēku ziņā ir bijis, šķiet, ap 50 līgotāju! Arī Pēterdienu svinam, kuram ugunsкуру, jo vectēvis ir Pēteris. Manuprāt, šie svētki kļūst pārāk moderni, attālināmi no tradīcijām, norobežojami, katrs savā «stūrī». Šogad

vēl arī tie ierobežojumi klāt. Bet vienalga – arī šogad ar tēti gaidīsim saullēktu, ēdīsim mamma lieliskus spēka pīrādziņus, un manā ziņā būs šašliks, viss process – no gaļas iegādes līdz pat uzlikšanai galdā.

Jānis Šaudiņš: – Man tādu vārdu izvēlējos, jo dzimšanas diena ir tuvu Jāņiem – 20. jūnijā. Arī tētis ir Jānis, bet radu pulkā vairākās paaudzēs ir bijuši Jāņi un Pēteri. Nav īsti bērības atmiņas, bet atceros, ka vienu gadu kopā līgojam septiņi Jāņi. Līgo svētkos īpašu tradīciju nav, bet, ja svinu mājās, tad kurinu lielo ugunsкуру un sagaidu Jāņu rītu kopā ar draugiem un tuvākajiem. Pēdējos gadus sarūpēju arī ozola zarus vainagiem un rotāšanai. Pēterdienu nesvinu, bet citiem parasti saku, ka ir otrā vārda diena, tā kā man stiprinātais vārds ir Pēteris. Īpaši Jāņi bija pirms pāris gadiem, kad bija ļoti lietains, ka nācās cieņus sagaidīt gumijas zābakos, tomēr laikapstākļi nebija traucēklis lustīgai Jāņu rīta sagaidīšanai.

Pēteris Sinijs: – Īsti nezinu, kāpēc man tādu vārdu izvēlējos. Ģimene bija ļoti dievbijīga, manu tēvu sauca Jānis, viņa brālis bija Pēteris. Līgo vakarā parasti tēti gāja aplīgot, bija ugunskurs, daudz cilvēku. Arī Pēterdienu katru gadu plaši svinējām – nāca kaimiņi, brauca radi, arī tad, kad jau biju precējies, Pēterdienā braucām uz tēva mājām svinēt. Tik plaši nesvinēja ne manu dzimšanas dienu (janvārī), ne citus svētkus. Dāvanu nekādu lielu nebija, bet vienmēr bagātīgi galdi un patiešām daudz cieņiņu. Tagad Pēterdienu arī svinam ģimenes lokā, jo vedeklas tēvam ir dzimšanas diena. Sieva Elija: – Pēterdienu tiešām svinam vairāk nekā Līgo. Kad Pēteris vēl dziedāja kapelā, katru gadu gājām pie kultūras nama līgot, tagad arī ejam, bet tas jau ir citādāk. Man rados nebija ne Jāņu, ne Pēteru, ne Līgu, bet atceros, kā bērībā tika staigāts no vienas mājas uz otru un visi aplīgoti. Galvenais bija un ir kopbūšana. Lai gan man pēc vasaras saulgriežiem jau šķiet, ka vasara paliek citādāka...

Pēteris Šostaks: – Laikam jau vārds Pēteris tolaik, kad piedzimu, bija populārs, tāpēc arī man to izvēlējos. Jāņu un Pēteru apkārt ir daudz – māsas vīrs bija Pēteris, Jāņi – mans kaimiņš un krustdēls, bet Līga ir sievasmāte. Vairāk tomēr svinam Līgo svētkus nekā Pēterdienu. Protams, gadās, ka arī Pēteris iekuram ugunsкуру, bet nav tā, ka īpaši tiem gatavojamies. Pētergad bija ļoti jauka Jāņu diena, to svinējām Ķeguma novada «Medņos» pie paziņas. No bērības atceros, ka apmēram piecu gadu vecumā man tēvs iedeva pagaršot alu un pēc tam bija ne visai labi. (*Smejas.*) Ir gaidīts arī saullēkts, teikšu, ka vēl pirms gadiem desmit, taču tā sajūta traucē, ka pēc tam jūties neizgulējies. Mums pārsvārā Līgo svētki vienmēr bijuši pie sava ugunsкура un ģimenes lokā.

Bērības svētki

Līdz 1. jūlijam vecāki aicināti pieteikt Maltas pagastā deklarētos bērnus

(piecgadniekus) Bērības svētkiem, kas notiks **11. jūlijā plkst. 12.00** Maltas KN.

Pieteikties var, uzrakstot iesniegumu Maltas pagasta pārvaldē Brīvības ielā 6.

Aktualitātes Maltas BJC

Maltas jaunieši atsākuši vasaras brīvprātīgo darbu. Pirmais lielākais pasākums notika 12. jūnijā – «Perpetuum Ritmico» vasaras pikniku atklāšana Lūznavas muižā. Tajā piedalījās Dagne Tuče, Marks Tučs, Laura Marija Babre, Milla Ketija Senkova, Solveiga Lozda. Ar katru gadu jaunieši izrāda lielāku interesi par brīvprātīgo darbu, tā gūstot ļoti daudz vērtīgu atziņu un pieredzi savai nākotnei.

Baltkrievijas organizētajā VII Starptautiskajā bērnu zīmējumu konkursā «Друзят дети на пла-

нете» 2. vietu (gleznošanā) 10–13 gadu vecuma grupā ieguva Māra Kancāne un 3. vietu (jauktā tehnika) 7–9 gadu grupā – Nikoleta Šņukute (skolotāja Vita Kāpostina-Tučē; pulciņš «Darbs ar materiāliem»). Konkurssā piedalījās 4500 dalībnieku no 27 valstīm.

Jūlijā un augustā vasaras darba praksi Maltas BJC veiks pieci jaunieši. Bet četri jaunieši piedalījās Līgo svētku organizēšanā Maltas KN.

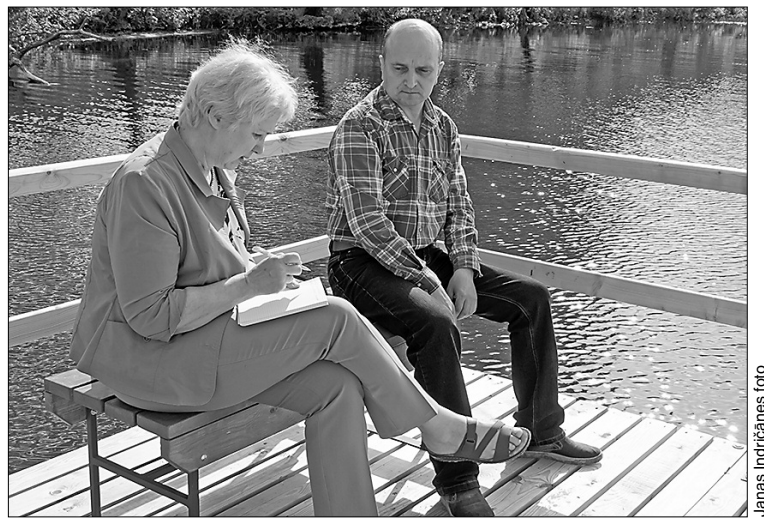
Sagatavoja Maltas BJC metodiķe **Inta Bule.**

Izdevumu sagatavoja Skaidrīte Svikša.

Maltas Mūzikas skola uzņem jaunus audzēkņus

2020./2021. mācību gadam šādās izglītības programmās: **klavierspēle** (6–7 gadus vecus bērnus); **viņospēle** (6–7 gadi); **akordeona spēle** (8–9 gadi); **pūšaminstrumentu spēle** – saksofons, flauta, klarnete, trompete (7–9 gadi); **ģitāras spēle** (7–9 gadi). Konsultācijas uzņemšanai mūzikas skolā – 24.–27. augustā plkst. 10.00–17.00. Uzņemšanas eksāmens 28. augustā plkst. 14.00. Uzziņas pa tālr. 64635073 vai mob. tālr. 26582296.

Muzeja darbinieki ekspedīcijā iepazīst Černosti

Silvija Pigozne pieraksta Nikolaja Afanasjeva stāstījumu

Pateicoties Nikolaja Afanasjeva atsaucībai, Maltas vēstures muzeja darbinieki 11. jūnijā devās ekspedīcijā, lai tuvāk iepazītu Černosti, tur dzīvojošos cilvēkus un pierakstītu viņu atmiņas par divām skolām, kas atradās Černostē.

Ar interesi noklausījāmies nostāstus par Černostes ezeru un tajā esošo salu. Būtiski, ka pats Nikolajs kaut netieši, bet ir saistīts ar zemi, kas savulaik piederējusi muižniekam Bogomoļecam. To pārpircis viņa vecvectēvs no Bogomoļeca ārlaulības dēla. Nostāsts sanāk šāds – Bogomoļecis 60 desēšanas zemes uzdāvināja viņa mātei kā kompensāciju par sieviete izpostīto dzīvi...

Nikolaja vecvecāki esot stāstījuši, ka Bogomoļecam uz salas bijusi stiklota vasarnīca, kurā ģimene bieži uzturējies, muižkundze bieži ar motorlaivu apbraukājusi krastus un apdāvinājusi iedzīvotājus ar krāsainiem lakatiem un saldumiem vai arī vienkārši paspiedusi rokas. Taču kad Bogomoļeca meitai uz šī salas iekodusi čūska, tēvs vasarnīcu nodedzinājis. Vēl Nikolajs un brāļi Ivanovi – Aleksandrs un Fjodors – zināja teikt, ka vecāka paaudze atcerējies muižnieku kā stipru vīru, kurš kādam zemniekam kalnā uzvilcis baļķu vezumu, stājoties zirga vietā pajūgā.

Viens no brāļiem stāstīja par Kornecka kalnu (kas ir aizsargājams objekts!) un Ivanova kalniņu: reiz no Pēterburgas bija atbraukusi kāda vēsturiece; Ivanova kalniņā savulaik esot atrasti lieli kauli, brošas utt.

Ekspedīcijā Nikolajs mūs izvadāja pa vecticībnieku sādžu, kur ir saglabājusies arī pirmā skolas ēka, kas atradās bijušajā Červonkā, kas vēlāk tika pārdēvēta par Černosti. Uzzinājām par kādu īpaši darbīgu amatnieku Seliverstu Ivanovu, kuram bijušas dzirnavas, ledus pagrabs, sviesta spiestuve. Tāpat tur dzīvojis kāds gleznotājs Isajs Grimakovs, kurš Nikolaja vectēvu izglābis no izsūtīšanas. Pie mākslinieka mājas atrodas milzīga akmens žoga paliekas, izrādās, ka tas taisīts, jo taipusē esot bijis daudz vilku. Bet Nikolaja mājās ir viņa mājas gleznojums, bet kādas sievietes māja – minētās dzirnavas, ko amatnieks nojaucis, jo bijis jāmaksā liels nodoklis. Vēl braucām garām «Komunisma rēgam» – ēkai, kur ļoti īsu brīdi atradies pašapkalpošanās veikals, kur varējis paņemt precī un atstāt naudu.

Ekspedīcijā gūtie materiāli tiks apkopotī un papildinās muzeja fondus, tāpat kā daudzas fotokopijas un liela māla krūze, kas tika atrasta pussabrukusā šķūnī līdztekus ratiem, kam vēl ir dzelzs riteņi. Tāpat vērtīga informācija tika saņemta no Donāta Kondrova, kurš ir mācītājs Purvmalas skolā.

Sagatavoja MVM vadītāja **Silvija Pigozne.**

♦ Kapusvētki

Rozentovas sv. Krusta pagodināšanas draudzē: **18. jūlijā** plkst. 14.00 – Pinku kapsētā; **25. jūlijā** plkst. 14.00 – Rozentovas kapsētā (Sv. Mīse par mirušajiem, kas apbedīti Rozentovas kapos, plkst. 13.00 Rozentovas baznīcā).

Paziņojums par ūdeni kapos! Rozentovas kapos muca tiks piepildīta ar ūdeni vienu reizi divās nedēļās! Aicinām lietot līdzī paņemto ūdeni vai izmantot citas tā ņemšanas vietas.